Maricopa

El **maricopa** és una llengua yuma parlada pels maricopes a dues reserves d'Arizona: la comunitat índia Pima-Maricopa Salt River i la comunitat índia Gila River.

Maricopa	
Piipaash chuukwer/Xalychidoma chuukwer	
Tipus	llengua, llengua viva i llengua severament amenaçada
Parlants	
800 (2007)[1] principalment a Estats Units	
Rànquing	-
Parlat a	Arizona
Autòcton de	Arizona
Classificació lingüística	
Llengües yuma-cochimí	
Pai Yuma del riu Maricopa	
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	4 en perill sever
Codis	
ISO 639-2	mrc
ISO 639-3	mrc (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=mrc)
Glottolog	mari1440 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/mari1440)
Ethnologue.com	mrc (http://www.ethnologue.com/language/mrc)
UNESCO	843 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-843.html)
IETF	mrc
Endangeredlanguages.com	1929 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/1929)

Contingut

Gramàtica
Fonologia
Referències
Bibliografia
Enllaços externs

Gramàtica

El maricopa és una llengua subjecte-objecte-verb, amb sis o set casos. No té distinció del gènere gramatical.

David Gil informa que el maricopa té cap equivalent per *i*, però que s'ho fa força bé. Les diverses relacions rellevants es resolen usant diferents estructures lingüístiques. No obstant això, si l'absència d'un lexema constitueix una bretxa lèxica no depèn d'una teoria, sinó dels hàbits verbals compartits per les persones que empren la conceptualització pertinent. En conseqüència, no és vàlid dir que als parlants de maricopa els falta el lexema *i*. Més aviat és qui parli anglès, per exemple, qui experimentaria la falta[2]

Fonologia

Totes les exposicions i exemples d'aquesta secció provenen de Gordon (1986), llevat que s'indiqui el contrari.

Inventari de consonants:

	Bilabial	Alveolar	Retroflexa	Palatal	Velar		Uvular		Glotal
					plana	arrodonida	plana	arrodonida	
Oclusiva	p	t	ʈ	kʲ	k	kʷ	q	qʷ	ʔ
Africada				t͡ʃ					
Fricativa Soda	(f)	s	ʂ		x	xʷ			
Fricativa sonora	v	ð							
Nasal	m	n		ɲ	(ŋ)				
Líquida		l, r		lʲ					
Semivocal				j		w			

Els fonemes /f/ i /ŋ/ ocórrer només en paraules prestades, per ex. *kafe* "coffee" i *naraŋk* "taronja", ambdues prestades del castellà. [ŋ] també esdevé un al·lòfon de /ɲ/.

Maricopa té un sistema vocàlic típic de cinc vocals:

	Anterior	Central	Posterior
Tancada	i, iː		u, uː
Mitjana	e, eː		o, oː
Oberta		a, aː	

La longitud de la vocal és fonèmica i pot passar a totes les vocals ja sigui curta o llarga, donant deu vocals fonèmiques.

Els següents diftongs (amb el segon membre representat per una semivocal) són:/aj aːj ej eːj oj oːj uj uːj aw aːw ew eːw/, com a /kwiduj/ i /maxaj/.

Referències

1. Ethnologue (http://www.ethnologue.com/language/mrc)
2. Gil (1991).

Bibliografia

- GIL, David. «Aristotle goes to Arizona, and finds a language without 'and'». A: *Semantic universals and universal semantics*. Berlin: Foris, 1991, p. 96–130.
- GORDON, Lynn. *Maricopa Morphology and Syntax*. Berkeley: University of California Press, 1986.

Enllaços externs

- Maricopa (http://linguistics.berkeley.edu/~survey/languages/maricopa.php) al Survey of California and Other Indian Languages

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Maricopa&oldid=22588757»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 6 gen 2020 a les 20:27.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.